

LEGE **Centrului Național de Integritate**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I **DISPOZIȚII GENERALE**

Articolul 1. Domeniul reglementării

Prezenta lege reglementează:

- a) organizarea, atribuțiile, împuternicirile, precum și alte aspecte ce țin de activitatea Centrului Național de Integritate;
- b) procedura de control a averilor și intereselor personale, respectării regimului juridic al conflictului de interese, incompatibilității și restricțiilor.

Articolul 2. Statutul Centrului Național de Integritate

(1) Centrul Național de Integritate, denumit în continuare Centru, este o autoritate publică autonomă și independentă față de alte autorități publice, față de persoane fizice și juridice, care are drept obiectiv asigurarea integrității în exercitarea demnităților și funcțiilor publice și prevenirea corupției prin realizarea controlului averilor, declarațiilor de avere și interese personale, respectării regimului juridic al conflictelor de interese, incompatibilităților și restricțiilor.

(2) Centrul este persoană juridică de drept public, finanțată integral din bugetul de stat, și dispune de ștampilă cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova.

(3) Sediul Centrului se află în municipiul Chișinău.

(4) Organizațiile, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, deținătoare de registre de stat și de informații relevante pentru realizarea atribuțiilor Centrului, în termen de cel mult o lună de la data solicitării de către aceasta, vor încheia contracte de furnizare on-line cu titlu gratuit a informațiilor relevante.

Articolul 3. Principiile fundamentale ale activității Centrului

Activitatea Centrului se bazează pe următoarele principii:

- a) legalitate;
- b) independență;
- c) imparțialitate;
- d) transparență;
- e) celeritate;
- f) dreptul la apărare;
- g) bune administrări.

Articolul 4. Finanțarea activității Centrului

(1) Centrul estimează costurile activității sale și planifică propriul buget anual și pe cel puțin 2 ani ulteriori.

(2) Centrul are buget propriu, iar bugetul pe anul următor se aprobă de Parlament până la 1 iulie a anului în curs.

(3) Parlamentul remite Guvernului bugetul aprobat al Centrului pentru includerea lui în proiectul legii bugetului de stat pentru anul bugetar următor.

(4) Centrul publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova raportul anual cu privire la activitatea sa financiară.

(5) Rapoartul financiar anual al Centrului se supune auditului extern, efectuat, în conformitate cu standardele internațional de audit, de către o organizație de audit extern, independentă, cu renume și experiență în domeniu, selectată de Consiliul de Integritate pe bază de concurs.

CAPITOLUL II

ATRIBUȚIILE CENTRULUI

Articolul 5. Atribuțiile Centrului

Centrul, respectând principiile prevăzute la art. 3 exercită următoarele atribuții:

- a) efectuează controlul averilor și a declarațiilor de avere și interese personale;
- b) constată dacă între veniturile realizate pe parcursul exercitării mandatului, funcției sau demnității publice și averea dobândită în aceeași perioadă există o diferență vădită (substanțială);
- c) sesizează organul de urmărire penală (în vederea determinării existenței elementelor unei infracțiuni), organul fiscal (în vederea verificării respectării regimului fiscal) sau sesizează instanța de judecată în vederea dispunerii confiscării civile în cazul averii cu caracter nejustificat;
- d) constată existența erorilor sau lipsa datelor în declarațiile de avere și interese personale și sesizează organul de urmărire penală în vederea determinării existenței elementelor infracțiunii de fals în declarații;
- e) constată nerespectarea dispozițiilor legale privind regimul juridic al conflictului de interese, incompatibilităților și restricțiilor și sesizează organele competente în vederea atragerii persoanelor respective la răspundere disciplinară sau, după caz, în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestora;
- f) sesizează instanța de judecată pentru aplicarea interdicției de ocupare a funcției publice în conformitate cu prevederile art. 29 din Legea privind declararea averii și intereselor personale;
- g) sesizează instanța de judecată în cazul în care constată că una dintre persoanele supuse dispozițiilor legale privind conflictul de interese a emis/adoptat un act administrativ, a încheiat un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, în vederea constatării nulității absolute a actului respectiv;
- h) pregătește raportul anual de activitate al Centrului și îl publică pe pagina sa web;
- i) publică toate declarațiile de avere și interese personale pe pagina web a Centrului și asigură accesibilitatea lor permanentă, cu excepția informațiilor și categoriilor de declarații specificate la art. 11 alin. (2) și (3) din Legea privind declararea averii și intereselor personale;
- j) elaborează și aprobă îndrumări metodologice în domeniul de competență;
- k) constată contravenții și încheie procese-verbale cu privire la contravențiile ce vizează încălcarea regulilor de declarare a averilor și intereselor personale, de nesoluționare sau nedeclarare a conflictului de interese, precum și procese-verbale cu privire la neexecutarea solicitărilor Centrului;
- l) întocmește rapoarte statistice în domeniul de activitate;
- m) încheie acorduri de colaborare cu instituțiile interesate din țară și din străinătate.

Capitolul III

ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA CENTRULUI

Articolul 6. Structura Centrului

- (1) Centrul este constituit din conducere, inspectorii de integritate și aparat.
- (2) Efectivul limită al Centrului este de 50 unități.

Secțiunea 1.

Conducerea Centrului

Articolul 7. Conducerea Centrului

- (1) Centrul este condus de un președinte, ajutat de un vicepreședinte, numiți de către Președintele Republicii Moldova, pe bază de concurs organizat de Consiliul de Integritate.
- (2) Durata mandatului președintelui și vicepreședintelui Centrului este de 7 ani, care nu poate fi reînnoit.

Articolul 8. Condițiile de numire în funcția de președinte sau vicepreședinte al Centrului

(1) Poate fi numită în funcția de președinte sau vicepreședinte al Centrului persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a) deține cetățenia Republicii Moldova;
- b) are capacitatea deplină de exercițiu;
- c) are studii superioare juridice;
- d) are o vechime în muncă de cel puțin 7 ani în domeniul juridic;
- e) are o reputație ireproșabilă;
- f) nu face și nici nu a făcut parte, în ultimii 3 ani din nici un partid politic;
- g) este aptă din punct de vedere medical să exercite funcția, conform certificatului medical de sănătate eliberat conform legislației în vigoare;
- h) cunoaște limba română;
- i) nu a fost agent sau colaborator al serviciilor de informații pînă în anul 1991, nu a fost și nu este agent sau colaborator operativ, inclusiv sub acoperire, informator sau colaborator al serviciilor de informații.

(2) Se consideră că nu are reputație ireproșabilă, în sensul alin. (1) și nu poate candida la funcția președinte sau vicepreședinte al Centrului persoana:

- a) care are antecedente penale, inclusiv stinse, sau a fost absolvită de răspundere penală printr-un act de amnistie sau de grațiere;
- b) care a fost privată de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, ca pedeapsă principală sau complementară drept urmare a hotărîrii judecătorești definitive;
- c) care a fost concediată din organizații publice sau instituții publice subordonate din motive compromițătoare;
- d) în privința căreia s-a constatat, prin act definitiv încălcarea regimului declarării averii și intereselor personale, conflictului de interese, incompatibilităților și restricțiilor;
- e) în privința căreia s-a dispus confiscarea averii cu caracter nejustificat.

(3) Dovada îndeplinirii cerințelor specificate la lit. f) și i) alin. (1) se face în baza declarației pe propria răspundere.

Articolul 9. Concursul pentru numirea în funcția de președinte sau vicepreședinte al Centrului

(1) Concursul pentru numirea în funcția de președinte sau vicepreședinte al Centrului este organizat de Consiliul de Integritate

(2) Data și locul organizării concursului se comunică prin intermediul mass-media și Internetului, cu cel puțin 45 de zile înainte de data concursului.

(3) Candidaturile însoțite de actele doveditoare se depun, în termen de 30 de zile de la publicarea anunțului, la Centru. În cel mult 10 zile de la expirarea termenului de depunere a candidaturilor, Consiliul de Integritate va verifica respectarea condițiilor prevăzute la art. 8 alin. (1) și va efectua selecția dosarelor candidaților.

(4) În termen de 30 de zile de la terminarea verificărilor, candidații care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 8 alin. (1) vor susține un concurs.

(5) Condițiile și procedura de desfășurare a concursului se stabilesc prin regulament, aprobat de Consiliul de Integritate și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(6) Concursul pentru numirea în funcția de președinte sau vicepreședinte al Centrului constă într-o probă scrisă și în susținerea unui interviu.

(7) Subiectele de concurs la proba scrisă se stabilesc pe baza tematicii de concurs, astfel încît să reflecte atât cunoștințele de specialitate ale candidaților, cît și calitățile de conducere și organizare. Subiectele se notează fiecare cu puncte de la 1 la 100. Pentru a fi declarați admiși, candidații trebuie să obțină un punctaj minim de 70 de puncte la fiecare subiect.

(8) Contestațiile se depun în termen de două zile de la afișarea rezultatelor și se soluționează în termen de două zile de la expirarea termenului de depunere.

(9) Candidații care au obținut punctajul minim prevăzut la alin. (7) vor susține un interviu în fața Consiliului de Integritate în termen de 5 zile de la soluționarea contestațiilor, după care vor fi testați la detectorul comportamentului simulat.

(10) Rezultatele concursului sunt validate de Consiliul de Integritate, în termen de 15 zile de la soluționarea contestațiilor.

(11) În cel mult 10 zile de la depunerea candidaturilor, Consiliul de Integritate solicită Serviciului de Informații și Securitate să verifice și să comunice acesteia apartenența sau colaborarea candidaților cu serviciile de informații înainte de anul 1990. Rezultatele verificărilor se atașează la dosarul candidatului.

Articolul 10. Consiliul de Integritate

(1) Consiliul de Integritate, denumit în continuare Consiliu este un organ ad-hoc și este constituit din 7 membri, dintre care un reprezentant:

- a) desemnat de comisia juridică, numiri și imunități a Parlamentului Republicii Moldova;
- b) al Guvernului Republicii Moldova;
- c) al Consiliului Superior al Magistraturii;
- d) al Consiliului Superior al Procurorilor;
- e) al Congresului Autorităților Locale din Moldova;
- f) al societății civile cu activitate în domeniul drepturilor omului, juridic sau prevenirii corupției;
- g) al jurnaliștilor.

(2) Mandatul membrilor Consiliului este de 3 ani și încetează, înainte de termen, prin revocare de către organul care la desemnat, prin demisie, pensionare sau în caz de deces. În cazul încetării înainte de termen a mandatului, entitățile vizate desemnează în termen de 20 zile lucrătoare un nou membru al Consiliului în ordinea stabilită la alin. (1).

(3) Membrii Consiliului au obligația ca, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, să se abțină de la exprimarea sau manifestarea publică a convingerilor lor politice privind activitatea Consiliului sau a Centrului și să nu favorizeze vreun partid politic.

(4) Consiliul are următoarele atribuții:

- a) propune Președintelui Republicii Moldova numirea și revocarea din funcție a președintelui și vicepreședintelui Comisiei;
- b) constată suspendarea din funcție a președintelui și vicepreședintelui Comisiei și solicită Președintelui Republicii Moldova dispunerea suspendării;
- c) aprobă prin hotărâre regulamentele de organizare și funcționare ale Consiliului, precum și norme interne de conduită;
- d) aprobă regulamentul de desfășurare a concursului pentru numirea în funcție a președintelui și vicepreședintelui Centrului, precum și tematica de concurs și componența comisiilor pentru organizarea concursului, elaborarea subiectelor, corectarea lucrărilor și soluționarea contestațiilor, adoptând hotărâri în acest sens;
- e) organizează concursul cu cel mult 60 de zile de până la expirarea mandatului de președinte sau vicepreședinte al Centrului;
- f) analizează rapoartele anuale pe care le prezintă președintele Centrului referitoare la activitatea acestuia;
- g) evaluează averile, declarațiile de avere și interese personale ale președintelui și vicepreședintelui Centrului;
- h) examinează sesizările și plîngerile în care sunt vizați președintele și vicepreședintele Centrului;
- h) alte atribuții prevăzute de lege.

(5) Ședințele Consiliului sunt publice. Ședințele sunt deliberative dacă la acestea participă 2/3 din membrii desemnați, iar hotărârile se adoptă cu votul majorității membrilor desemnați.

(6) Lucrările de secretariat ale Consiliului sînt asigurate de Centru.

Articolul 11. Numirea în funcția de președinte sau vicepreședinte al Centrului

(1) Numirea în funcție a candidaților selectați de Consiliu se dispune prin decretul Președintelui Republicii Moldova, în termen de 15 zile de la validarea rezultatelor concursului.

(2) În termen de 5 zile de la numire în funcție, președintele și vicepreședintele Centrului depun în fața Președintelui Republicii Moldova următorul jurământ:

„Jur să exercit obligațiile funcționale cu credință și integritate în serviciul Republicii Moldova, să respect Constituția și legile Republicii Moldova, să protejez proprietatea publică, democrația și bunăstarea poporului”.

(3) Funcțiile de președinte și vicepreședinte al Centrului sînt funcții de demnitate publică și sunt incompatibile cu orice altă funcție sau activitate remunerată, cu excepția funcțiilor sau activităților exclusiv didactice din învățămîntul superior, în orele de program, în limitele a 6 ore săptămînal.

Articolul 12. Atribuțiile președintelui și vicepreședintelui Centrului

(1) Președintele Centrului exercită următoarele atribuții:

- a) conduce, organizează și controlează în limitele legii activitatea Centrului;
- b) numește în funcție inspectorii de integritate, funcționarii publici din aparatul Centrului, modifică, suspendă și încetează, în condițiile legii, raporturile de serviciu ale acestora, angajează, în bază de contract, personalul aparatului Centrului, modifică, suspendă și încetează raporturile de muncă ale acestuia;
- c) soluționează, conform legislației în vigoare, chestiunile ce țin de stabilirea sporurilor la salariu și de acordarea primelor;
- d) aprobă regulamentul intern al Centrului;
- f) aprobă Metodologia internă de efectuare a controlului averii, respectării regimului juridic al conflictelor de interese, incompatibilităților și restricțiilor;
- g) aprobă modelul legitimației de serviciu;
- h) aplică, în condițiile legii, sancțiuni disciplinare funcționarilor publici și personalului contractual al Centrului;
- i) asigură organizarea unui proces sistematic și planificat de perfecționare profesională continuă a funcționarilor publici ai aparatului Centrului;
- j) prezintă raportul de activitate al Centrului pentru anul calendaristic expirat Consiliului și asigură publicarea acestuia pe pagina web a Centrului;
- k) reprezintă Centrul în raporturile cu alte autorități și instituții publice, cu persoane fizice sau juridice;
- l) este executorul de buget al Centrului.

(2) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1), președintele Centrului emite ordine și dispoziții.

(3) Vicepreședintele Centrului exercită atribuțiile prevăzute de prezenta lege ori încredințate de președintele Centrului. În cazul absenței președintelui Centrului, vacanței funcției de președinte al Centrului, precum și suspendării mandatului de președinte al Centrului, atribuțiile acestuia sînt exercitate de vicepreședinte.

(4) Președintele și vicepreședintele Centrului nu îndeplinesc atribuții operative în domeniul controlului averilor și intereselor personale, verificării respectării regimului juridic al conflictelor de interese, incompatibilităților și restricțiilor.

Articolul 13. Încetarea și suspendarea mandatului de președinte și vicepreședinte al Centrului

(1) Mandatul de președinte și vicepreședinte al Centrului încetează în cazul:

- a) demisiei;
- b) revocării;
- c) expirării mandatului;
- d) atingerii vîrstei de pensionare;
- e) decesului.

(2) Revocarea președintelui și vicepreședintelui Centrului se face în cazul:

- a) rămînerii definitive a sentinței de condamnare;
- b) necorespunderii cerințelor stabilite la art. 8;
- c) imposibilității, din motive de sănătate, de a-și exercita atribuțiile pe o perioadă mai mare de 3 luni consecutiv;
- d) declarării dispariției fără urmă, conform legii.

(3) În cazul încetării mandatului de președinte și vicepreședinte al Centrului urmare a expirării mandatului, președintele și vicepreședintele Centrului al cărui mandat a expirat rămâne în funcție pînă la numirea succesorului său

(4) În caz de vacanță a funcției de președinte și vicepreședinte al Centrului, vacanța se completează urmînd procedura prevăzută la art. 9.

(5) Mandatul de președinte și vicepreședinte al Centrului se suspendă:

- a) din momentul punerii sub învinuire, pentru săvîrșirea unei infracțiuni;
- b) în cazul înregistrării în calitate de candidat pentru ocuparea unei funcții electiv;
- c) în cazul acordării concediului de maternitate și pentru îngrijirea copilului pe un termen de pînă la 3 ani.

(6) Încetarea sau suspendarea mandatului de președinte și vicepreședinte al Centrului se dispune prin decretul Președintelui Republicii Moldova la propunerea Consiliului. Decretul privind încetarea și suspendarea activității președintelui și vicepreședintelui Centrului se publică în Monitorul Oficial.

(7) Dacă președintele și vicepreședintele Centrului sunt suspendați din funcție, Consiliul delegă atribuțiile de conducere unui inspector de integritate. Interimatul încetează la data revenirii în funcție a titularilor sau la data numirii altor persoane.

Secțiunea 2. Inspectorii de integritate

Articolul 14. Numirea în calitate de inspector de integritate

(1) Poate fi numită în funcția de inspector de integritate persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a) deține cetățenia Republicii Moldova;
- b) are capacitatea deplină de exercițiu;
- c) are studii superioare juridice sau economice;
- d) are experiență de cel puțin 3 ani în domeniul studiilor, în ultimii 4 ani;
- e) are o reputație ireproșabilă;
- f) nu face și nici nu a făcut parte, în ultimii 3 ani din nici un partid politic;
- g) este aptă din punct de vedere medical să exercite funcția, conform certificatului medical de sănătate eliberat conform legislației în vigoare;
- h) cunoaște limba română.

(2) Se consideră că nu are reputație ireproșabilă, în sensul alin. (1) și nu poate candida la funcția de inspector de integritate persoana:

- a) care are antecedente penale, inclusiv stinse, sau a fost absolvită de răspundere penală printr-un act de amnistie sau de grațiere;
- b) a fost privată de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, ca pedeapsă principală sau complementară drept urmare a hotărîrii judecătorești definitive;
- c) care a fost concediată din organizații sau autorități publice din motive compromițătoare;
- d) în privința căreia s-a constatat, prin act definitiv, încălcarea regimului juridic al conflictului de interese, incompatibilităților și restricțiilor;
- e) în privința căreia s-a dispus confiscarea averii cu caracter nejustificat.

(3) Numirea inspectorilor de integritate se face pe baza unui concurs, organizat potrivit regulamentului aprobat prin hotărîre a Consiliului, și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina de internet a Centrului.

(4) Candidatul care a susținut concursul urmează să fie angajat în funcție numai după exprimarea în scris a acordului cu privire la:

- a) testarea integrității sale profesionale;
- b) testarea la detectorul comportamentului simulat (poligraf) în timpul efectuării controlului periodic sau selectiv al activității de serviciu, în conformitate cu prevederile Legii nr. 269-XVI din 12 decembrie 2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf).

(5) Funcția de inspector de integritate este funcție publică cu statut special.

(6) Inspectorul de integritate dispune de legitimație de serviciu.

Articolul 15. Activitățile desfășurate de inspectorii de integritate

(1) Inspectorii de integritate desfășoară următoarele activități:

- a) primesc, colectează, centralizează și procesează date și informații cu privire la situația averii existente pe durata exercitării demnităților și funcțiilor publice, a incompatibilităților și a conflictelor de interese privind persoanele care ocupă funcții sau demnități publice;
- b) verifică declarațiile de avere și interese personale;
- c) efectuează controlul depunerii în termen a declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese de către subiecții declarării prevăzuți de Legea privind declararea averii și intereselor personale;
- d) evaluează diferențele vădite (substanțiale) dintre modificările intervenite în avere pe durata exercitării mandatului, demnității sau funcției publice și veniturile obținute în aceeași perioadă;
- e) examinează și soluționează conflictele de interese ale persoanelor prevăzute în Legea privind declararea averii și intereselor personale;
- f) sesizează organele competente în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu în cazul constatării stării de incompatibilitate a persoanelor prevăzute în Legea privind declararea averii și intereselor personale;
- g) întocmesc acte de control în cazul în care, în urma evaluării, identifică elemente de încălcare a legislației privind regimul declarării averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, respectiv al incompatibilităților, restricțiilor, precum și, după caz, a legislației disciplinare, contravenționale sau penale;
- h) întocmesc acte de control în cazul în care, în urma evaluării, nu identifică elemente de încălcare a legislației privind regimul declarării averii, al conflictelor de interese, respectiv al incompatibilităților;
- i) examinează cauze contravenționale și aplică sancțiuni și iau măsurile prevăzute de lege în competența acestora.

(2) Inspectorul de integritate este direct responsabil de calitatea evaluării petrecute. În cazul constatării atitudinii tendențioase sau al interesului personal nedeclarat în cauza instrumentată, inspectorul va purta răspundere disciplinară, administrativă sau penală, după caz.

Articolul 16. Drepturile și obligațiile inspectorului de integritate

(1) Inspectorul de integritate are dreptul:

- a) să solicite informații și explicații de la persoanele supuse controlului;
- b) să solicite informații de la alte persoane fizice și juridice necesare pentru realizarea atribuțiilor;
- c) să acceseze online gratuit registrele de stat ale organizațiilor, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare în procesul de exercitare a atribuțiilor ce țin verificarea averilor și intereselor personale;
- d) să prelucreze date cu caracter personal în procesul de exercitare a atribuțiilor ce țin verificarea averilor și intereselor personale.

(2) Inspectorul de integritate este obligat:

- a) să-și îndeplinească atribuțiile cu obiectivitate, respectând principiile legalității, imparțialității, independenței, celerității, ale dreptului la apărare și ale bunei administrări;
- b) să comunice în scris președintelui Centrului orice situație de conflict de interese în care se află;
- c) să depună, în condițiile legislației în vigoare, declarația de avere și interese personale;
- d) să nu divulgeze datele sau informațiile care nu sînt publice sau care constituie secret de stat;
- e) să se abțină de la orice activitate sau manifestare contrară funcției deținute.

Articolul 17. Interdicțiile aplicabile inspectorilor de integritate

(1) În exercitarea atribuțiilor de serviciu, inspectorul de integritate nu are dreptul:

- a) să practice orice altă activitate remunerată, cu excepția activității științifice, didactice și de creație să desfășoare personal sau prin intermediul unui terț activitate de întreprinzător;
- b) să fie membru al vreunui partid politic, sau să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea unui partid politic, să acorde sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică;

c) să primească ori să acorde recompense bănești sau alte avantaje necuvenite, ce contravin intereselor legitime ale societății și ale statului;

d) să divulge datele sau informațiile la care a avut acces altfel decât în condițiile Legii nr. 982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație;

e) să-și exprime public opinia cu privire la cauzele aflate pe rolul Centrului.

(2) Inspectorul de integritate este obligat să transmită în administrare fiduciară unei alte persoane, pe perioada serviciului în cadrul Centrului, cota sa (pachetul de acțiuni) în capitalul social al întreprinderii, în modul stabilit de lege.

(3) În cazul în care a încălcat prevederile prezentului articol și a comis vreo acțiune incompatibilă cu funcția deținută, inspectorul de integritate este concediat, indiferent de durata stării de incompatibilitate.

Secțiunea 3. Aparatul Centrului

Articolul 18. Aparatul Centrului

(1) Aparatul Centrului este compus din funcționari publici, personalul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică și personal contractual, care desfășoară activități auxiliare.

(2) Funcționarii publici cad sub incidența Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(3) Personalul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică cade sub incidența Legii nr. 80 din 7 mai 2010 cu privire la statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

(4) Structura organizatorică a Centrului, atribuțiile, sarcinile și răspunderea personalului aparatului Centrului se stabilesc de Regulamentul intern, aprobat prin ordin al președintelui.

Capitolul IV PROCEDURA DE CONTROL AL AVERII ȘI INTERESELOR PERSONALE, AL CONFLICTULUI DE INTERESE ȘI AL INCOMPATIBILITĂȚILOR

Secțiunea 1. Dispoziții generale

Articolul 19. Temeiurile de inițiere a controlului

(1) Centrul efectuează controlul averii, al conflictului de interese și al incompatibilităților din oficiu ori la sesizarea persoanelor fizice sau juridice, în conformitate cu prevederile prezentei legi și metodologiei interne de efectuare a controlului aprobate de președintele Centrului.

(2) Controlul din oficiu este început de inspectorul de integritate și în cazul când subiecții care au obligația de a depune declarația de avere și interese personale nu le-au depus în termenele stabilite de Lege privind declararea averii și intereselor personale.

(3) Sesizarea făcută cu rea-credință atrage după sine răspunderea juridică a celui care a făcut sesizarea.

Articolul 20. Conținutul procesului –verbal de inițiere a controlului

Procesul-verbal privind efectuarea controlului va cuprinde:

- a) anul, luna și ziua întocmirii lui;
- b) numele, prenumele și funcția celui care l-a întocmit;
- c) numele, prenumele și domiciliul subiectului controlului;
- d) temeiurile și motivele inițierii procedurii de control;
- e) semnătura celui care a întocmit procesul-verbal.

Articolul 21. Condițiile de depunere a sesizărilor

(1) Sesizarea formulată de persoana fizică sau juridică trebuie să fie semnată și datată, trebuie să indice datele și informațiile pe care se întemeiază, sursele de unde acestea pot fi solicitate, după caz.

(2) Neîndeplinirea condițiilor menționate la alin. (1) conduce la clasarea sesizării prin întocmirea deciziei de respingere a sesizării. Decizia respectivă este adusă la cunoștința persoanei care a depus sesizarea.

Articolul 22. Distribuirea aleatorie

(1) Sesizările depuse de persoanele fizice sau juridice urmează a fi examinate de Centru în termen de 30 de zile lucrătoare de la data primirii lor, prin emiterea unui proces-verbal de inițiere sau refuz de inițiere a controlului.

(2) Sesizările din oficiu, inclusiv în baza publicațiilor mass-media se introduc în sistemul de distribuire electronic, prin perfectarea unei notificații, luând forma unui dosar de control.

(3) Repartizarea dosarelor de control inițiate la sesizarea oricărei persoane fizice sau juridice, cât și a celor din oficiu, se face în mod aleatoriu, prin sistem electronic.

(4) Redistribuirea dosarelor repartizate inspectorilor de integritate se face, în condițiile alin. (3) în următoarele cazuri:

a) imposibilitate de exercitare a atribuțiilor timp de cel puțin 20 de zile;

b) solicitare motivată a inspectorului de integritate căruia i-a fost repartizată lucrarea;

c) suspendare din activitate, în condițiile legii;

d) incompatibilitate;

e) conflict de interese;

f) lăsarea în nelucrare, din motive imputabile inspectorului de integritate, pe o durată mai mare de 30 de zile lucrătoare.

Secțiunea 2. Controlul averilor

Articolul 23. Inițierea controlului averii

(1) După repartizarea aleatorie a dosarului, inspectorul de integritate va dispune începerea verificării averii, prin întocmirea unui proces-verbal de inițiere a controlului, dacă, în urma verificării prealabile rezultă probe sau indici temeinici referitoare la încălcarea prevederilor legale privind declararea averilor și intereselor personale

(2) Persoana care este subiect al controlului este informată imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la întocmirea procesului-verbal de inițiere a controlului, despre inițierea procedurii de control prin scrisoare recomandată și cu aviz de primire, sau prin orice alt mijloc care confirmă informarea (telegramă, fax, e-mail etc.).

(3) Până la informarea persoanei supuse controlului, în conformitate cu alin. (3), în cadrul procedurii prealabile, inspectorul de integritate desfășoară proceduri administrative, în baza exclusivă a informațiilor publice. După informarea persoanei supuse controlului, inspectorul de integritate poate solicita persoanelor fizice sau juridice date ori informații care nu sunt publice.

(4) Dacă persoana supusa controlului este căsătorită sau se află în concubinaj, ori dacă are persoane la întreținere, verificarea se va extinde și asupra averii soțului/soției, inclusiv concubinul/concubina și, după caz, asupra averii persoanelor aflate la întreținere.

(5) În cazul în care se constată că, persoana supusă controlului deține și alte bunuri decât cele înscrise în declarația de avere și interese personale ori se constată diferențe vădite între venituri și averea deținută, inspectorul de integritate solicită persoanei în cauză informații și dovezi suplimentare și are obligația de a o invita pentru a prezenta un punct de vedere.

Articolul 24. Drepturile persoanei supuse controlului

(1) Persoana informată și invitată potrivit art. 23 alin. (2) poate să prezinte date sau informații pe care le consideră necesare, personal ori prin transmiterea unui punct de vedere scris sau prin intermediul reprezentantului legal.

(2) După începerea procedurii de control, persoana supusă controlului are dreptul:

- a) să ia cunoștință de actele și de materialele dosarului;
- b) să fie asistată de un avocat sau de un reprezentant legal.

Articolul 25. Procedura de control a averii

(1) În procesul de verificare a averii inspectorul de integritate este în drept să solicite tuturor autorităților și instituțiilor publice implicate, persoanelor fizice sau juridice, inclusiv instituțiilor financiare, documentele și informațiile necesare pentru realizarea controlului.

(2) La solicitarea motivată a inspectorului de integritate, conducătorii autorităților și instituțiilor publice implicate, persoanele fizice sau juridice, inclusiv ai instituțiilor financiare sînt obligate să comunice ori să prezinte Centrului, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare, pe suport de hîrtie sau în format electronic, datele, informațiile, înscrisurile și documentele justificative solicitate.

(3) Inspectorul de integritate poate solicita informații de la organizațiile și asociațiile internaționale.

(4) Pentru lămurirea tuturor aspectelor privind controlul averii, inspectorul de integritate poate solicita efectuarea unei expertize extrajudiciare, potrivit legii, cu acordul persoanei a cărei avere este supusă verificării.

(5) Persoana supusa controlului are dreptul să-și aleagă un expert asistent din cont propriu.

(6) În cazul în care persoana supusa controlului nu își dă acordul pentru efectuarea expertizei, inspectorul de integritate poate solicita instanței judecătorești în a cărei circumscripție își are domiciliul persoana supusă controlului, admiterea efectuării unei expertize extrajudiciare, din contul Centrului.

Articolul 26. Rezultatele controlului

(1) În cazul în care, după exprimarea punctului de vedere al persoanei invitate, verbal sau în scris, sau în lipsa acestuia, după expirarea termenului de 15 zile de la confirmarea recepționării informării de către persoana care face obiectul controlului, se constată că între averea deținută pe parcursul exercitării funcției și veniturile obținute în aceeași perioadă este o diferență vădită (substanțială), iar deținerea unei cote-părți din avere sau a anumitor bunuri determinate nu este justificată, inspectorul de integritate întocmește un act de constatare, cauza trimițîndu-se instanței competente, pentru dispunerea confiscării unei părți din averea deținută sau a unui bun determinat.

(2) În lipsa confirmării prevăzute la alin. (1), inspectorul de integritate poate întocmi actul de constatare după îndeplinirea unei noi proceduri de comunicare.

(3) În cazul în care se constată existența unor probe sau indici temeinici privind săvîrșirea unor fapte penale inspectorul de integritate sesizează organele de urmărire penală.

(4) În cazul în care se constată existența anumitor încălcări a legislației fiscale inspectorul de integritate sesizează organele fiscale în vederea stabilirii obligațiilor fiscale, potrivit legii.

(5) Dacă se constată încălcarea prevederilor legale ce țin de termenul de depunere a declarației de avere și interese personale, inspectorul de integritate, întocmește procesul-verbal de contravenție.

(6) Dacă nu constată una din situațiile prevăzute la alin. (1), (3)– (5) inspectorul de integritate va înceta procedura de control prin emiterea unui act de constatare.

(7) Acțiunile și actele efectuate de Centru în cadrul controlului averii nu sînt publice, cu excepția actului de constatare.

Articolul 27. Actul de constatare

(1) Actul de constatare va avea următorul cuprins:

- a) partea descriptivă a situației de fapt;
- b) punctul de vedere al persoanei supuse evaluării, dacă acesta a fost exprimat;
- c) evaluarea diferențelor vădite (substanțiale) cu stabilirea existenței averii sau a unei părți din avere nejustificată;
- d) rezultatele expertizelor, după caz;
- e) concluzii.

(2) Inspectorul de integritate comunică persoanei verificate actul de constatare, în termen de cel mult 5 zile de la finalizarea controlului sau organelor de urmărire penală sau fiscale, după caz.

(3) Actul de constatare, transmis organelor fiscale sau de urmărire penală, va fi obligatoriu evaluat de aceste instituții, inclusiv sub aspectul propunerilor, și se vor lua, de urgență, măsurile care se impun, potrivit competențelor legale.

(4) Cererea privind confiscarea unei părți din avere sau a unui bun determinat, se depune în termen de 15 zile de la data comunicării actului de constatare, la curtea de apel în a cărei circumscripție locuiește persoana supusă controlului. Acțiunea este scutită de taxă de stat.

(5) În cazul în care persoana vizată în actul de constatare este Președintele Republicii Moldova, primul-ministru, membrul Guvernului, secretarul general al Guvernului, deputatul în Parlamentul Republicii Moldova, judecătorul, procurorul, membrul Consiliului Superior al Magistraturii, membrul Curții de Conturi și judecătorul Curții Constituționale, precum și conducătorul unei autorități publice numit de Parlament sau de primul-ministru, aflată în funcție, competența de examinare a cererii menționate la alin. (4) revine Curții Supreme de Justiție, care judecă cauza în complet de 5 judecători.

Articolul 28. Contestarea actului de constatare

(1) Persoana care face obiectul controlului poate contesta actul de constatare în termen de 15 zile de la primirea acestuia, la instanța de contencios administrativ competentă. Prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 se vor aplica în mod corespunzător.

(2) Dacă actul de constatare nu a fost contestat în termenul prevăzut la alin. (1), actul de constatare devine definitiv, iar Centrul îl expediază organelor competente în vederea executării actului de constatare și luării altor măsuri legale care se impun.

Articolul 29. Procesul-verbal de contravenție

Procesele-verbale de contravenție se perfectează și se contestă în conformitate cu prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova.

Secțiunea 3

Controlul respectării regimului juridic al conflictului de interese, incompatibilităților sau restricțiilor

Articolul 30. Controlul respectării regimului juridic al conflictului de interese, incompatibilităților sau restricțiilor

(1) După repartizarea aleatorie a dosarului de control, inspectorul de integritate va dispune începerea controlului respectării regimului juridic al conflictului de interese, incompatibilităților sau restricțiilor, prin întocmirea unui proces-verbal de inițiere a controlului, dacă în urma verificării prealabile rezultă probe sau indici temeinici referitor la încălcarea prevederilor legale.

(2) În cazul în care, urmare a verificării prealabile nu rezultă probe sau indici temeinici referitor la încălcarea prevederilor legale privind regimului juridic al conflictului de interese, incompatibilităților sau restricțiilor, inspectorul de integritate dispune încetarea procedurii de control.

(3) Prevederile art. 23 alin. (2), (4) și (5), art. 24 și 25 se aplică în mod corespunzător și în cadrul procedurii de control al respectării regimului juridic al conflictului de interese, incompatibilităților sau restricțiilor.

(4) Acțiunile și actele efectuate de inspectorul de integritate în cadrul controlului respectării regimului juridic al conflictului de interese, incompatibilităților sau restricțiilor nu sînt publice, cu excepția actului de constatare.

Articolul 31. Rezultatele controlului respectării regimului juridic al conflictului de interese, incompatibilităților sau restricțiilor

(1) Urmare a controlului inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care constată că:

a) persoana supusă controlului a emis/adoptat un act administrativ, a încheiat direct sau prin persoane interpușe un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese;

b) persoana dată s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate;

c) persoana a încălcat restricțiile prevăzute de lege.

(2) Actul de constatare a încălcării regimului juridic al conflictului de interese, a incompatibilității sau restricțiilor se întocmește în conformitate cu prevederile art. 27 și se aduce la cunoștința persoanei vizate de actul de constatare în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data adoptării.

(3) Persoana poate contesta actul de constatare în condițiile stabilite de art. 28.

(4) Actul de constatare a încălcării regimului juridic al conflictului de interese, incompatibilității sau restricțiilor rămîne definitiv după expirarea termenului specificat la art. 28 alin. (2), în cazul în care nu a fost contestat, sau la data rămînerii definitive a hotărîrii judecătorești emise ca urmare a examinării contestației.

Articolul 32. Efectele constatării încălcării regimului juridic al conflictului de interese

(1) Dacă actul de constatare a conflictului de interese nu a fost contestat în termenul prevăzut la art. 31 alin. (4), Centrul sesizează, în termen de 6 luni, organele competente pentru declanșarea procedurii disciplinare sau, după caz, în vederea încetării mandatului, raporturilor de muncă sau de serviciu a persoanei care a emis/adoptat actul administrativ, a încheiat direct sau prin persoane interpușe actul juridic sau a luat sau participat la luarea deciziei luate cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

(2) Prin derogare de la dispozițiile legilor speciale care reglementează răspunderea disciplinară, sancțiunea disciplinară poate fi aplicată în termen de cel mult 6 luni de la data rămînerii definitive a actului de constatare sau de la expirarea termenului de contestare, în cazul în care actul de constatare al Centrului nu a fost contestat.

(3) Dacă actul de constatare a conflictului de interese nu a fost contestat în termenul prevăzut la art. 31 alin. (4), Centrul dacă este cazul, în termen de 3 luni sesizează instanța de judecată, în vederea anulării actului administrativ emis/adoptat, actului juridic încheiat direct sau prin persoane interpușe sau deciziei luate cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

(4) Sesizarea se depune din oficiu de Centru sau la cererea persoanei care se consideră lezată în drepturi ca urmare a unui conflict de interese.

(5) Sesizarea se depune în instanță și în cazul cînd persoana care a emis/adoptat un act administrativ, a încheiat un act juridic direct sau prin persoane interpușe sau a luat o decizie cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese nu mai deține funcția respectivă.

(6) Instanța de judecată va putea dispune motivat, pe lîngă constatarea nulității absolute, și repunerea părților în situația anterioară.

(7) Sunt exceptate de la prevederile alin. (3)-(6) actele legislative, normative și judiciare.

Articolul 33. Efectele constatării încălcării regimului juridic al incompatibilităților

(1) La rămînera definitivă a actului de constatare a incompatibilității, Centrul sesizează în termen de 15 zile organele competente pentru declanșarea procedurii disciplinare împotriva persoanei supuse controlului sau, după caz, în vederea încetării mandatului, raporturilor de muncă sau de serviciu ale acesteia.

(2) Prin derogare de la dispozițiile legilor speciale care reglementează răspunderea disciplinară, sancțiunea disciplinară poate fi aplicată în termen de cel mult 6 luni de la data rămînerii definitive a actului de constatare sau de la expirarea termenului de contestare, în cazul în care actul de constatare al Centrului nu a fost contestat.

(3) Dacă este cazul, Centrul sesizează în termen de 6 luni instanța de contencios administrativ, în vederea anulării actelor emise, adoptate sau întocmite cu încălcarea prevederilor legale privind incompatibilitățile.

(4) La solicitarea Centrului, activitatea persoanei, în privința căreia s-a constatat încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, act contestat de către persoana vizată și care se află pe rolul instanței, este suspendată, pe durata litigiului, pînă la pronunțarea unei hotărîri judecătorești definitive. Suspendarea va fi solicitată doar în cazul în care dispozitivul actului va prevedea încetarea raporturilor de muncă sau de serviciu sau ridicarea mandatului persoanei supuse controlului.

Articolul 34. Efectele constatării încălcării regimului juridic al restricțiilor

La rămânerea definitivă a actului de constatare a încălcării regimului juridic al restricțiilor, Centrul sesizează în termen de 15 zile organele competente pentru declanșarea procedurii disciplinare împotriva persoanei supuse controlului sau, după caz, în vederea încetării mandatului, raporturilor de muncă sau de serviciu ale acesteia.

Capitolul V

EXECUTAREA HOTĂRÎRILOR PRIVIND CONFISCAREA AVERII CU CARACTER NEJUSTIFICAT

Articolul 35. Procedura de executare a hotărîrilor privind confiscarea averii cu caracter nejustificat

(1) Hotărîrea judecătorească rămasă irevocabilă, prin care se constată că dobîndirea unei cote-părți din avere sau a anumitor bunuri determinate nu are caracter justificat se transmite Centrului pentru informare și Ministerului Finanțelor pentru executare.

(2) În cazul dispunerii confiscării unei cote-părți din avere sau a anumitor bunuri determinate, acestea se vor valorifica prin vînzare la licitație, în conformitate cu procedura stabilită de Guvern.

(3) Prețul de pornire a licitației nu poate fi mai mic decît valoarea bunului, stabilită de instanță pe bază de expertiză.

(4) Procedura de confiscare începută asupra unei persoane, continuă și împotriva moștenitorilor acesteia, dar numai în termen de 3 ani de la data deschiderii succesiunii. Moștenitorii răspund numai în limita valorii masei successorale.

Articolul 36. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare începînd cu 1 ianuarie 2016.

(2) Centrul Național Integritate se creează prin reorganizarea Comisiei Naționale de Integritate, fiind succesorul de drepturi al acesteia.

(3) Membrii Comisiei actuali exercită atribuțiile prevăzute pentru vicepreședinte.

(4) În cazul în care încetează mandatul din orice motiv altă persoană în loc nu se numește.

(5) Personalul Comisiei Naționale de Integritate vor fi transferați în funcțiile respective din cadrul Centrului Național de Integritate, conform schemei de încadrare a personalului, respectîndu-se prevederile Legii nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și ale legislației muncii.

(6) Toate materialele aflate în gestiunea Comisiei Naționale de Integritate se transmit în gestiunea Centrului Național de Integritate, în baza unui act de predare-primire.

(7) În termen de 3 luni pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, Președintele Centrului dispune organizarea concursului de selectare a inspectorilor de integritate și pentru noile funcții din cadrul aparatului Centrului.

(8) Centrul în termen de 6 luni pînă la intrarea în vigoare va:

- a) aproba toate actele necesare pentru realizarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege;
- b) va aduce actele sale interne în conformitatea cu prevederile prezentei legi;
- c) va crea sistemul de repartizare aleatorie a dosarelor de control.

(9) Ministerul Finanțelor va prevedea și aloca resursele necesare pentru implementarea prevederilor prezentei legi.

(10) În termen de 60 de zile de pînă la expirarea mandatului actualilor membri ai Comisiei Naționale de Integritate va fi creat Consiliul de Integritate și se va organiza concursul pentru desemnarea Președintelui și vicepreședintelui Centrului Național de integritate.

(11) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 180 din 19 decembrie 2011 cu privire la Comisia Națională de Integritate.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI